

Adriaan van de Bijl: ‘Lekker werken, geen gezeur’

Pragmatische kweker met scherp oog voor rendement

Acht jaar na ons vorige gesprek met boomkweker Adriaan van de Bijl in Opheusden treffen we hem opnieuw op zijn terrein. Er is veel veranderd sinds 2017: de kwekerij is flink kleiner geworden, maar zijn werkhouding is onveranderd. Van de Bijl is niet bezig met groei om de groei, maar met werken op zijn eigen manier. Minder hectiek, meer overzicht. ‘Lekker werken, geen gezeur’, zo vat hij het zelf samen.

Auteur: Willemijn van Iersel en Katja Bouman

Acht jaar geleden stonden we hier ook en spraken we met Van de Bijl over de ontwikkelingen in de kwekerij. Tijdens dat gesprek bleek al dat hij geen man is van grote woorden; hij doet zijn werk liever in stilte, met een sterke focus op het praktisch haalbare. Nu, in 2025, is er veel veranderd, maar zijn werkhouding is hetzelfde gebleven: minder stress, meer ruimte, geen haast en geen hypes. En vooral: ‘Lekker werken, geen gezeur.’

Van bomen naar balans

Op het bedrijf ligt de nadruk nu nóg meer op ‘minder gezeur’. Zo heeft Van de Bijl zijn bedrijf bewust laten inkrimpen. Hij wil geen specifiek aantal hectares noemen, maar schat dat de krimp zo’n 20 procent van de oppervlakte betreft en 50 procent van de aantallen. Het is een afgewogen keuze om iets in te krimpen. ‘Als je heel veel hebt, moet je heel hard werken om het behapbaar te houden. Ik stond altijd aan.’ En dat is iets wat niet in de filosofie van Van de Bijl past. ‘Daarom ben ik minder gaan doen. Kleiner worden betekent gewoon dat je een beter behapbaar bedrijf hebt.’ Zijn wens is dus ook niet om verder te groeien, maar om genoeg te blijven doen om zijn klanten te kunnen bedienen. ‘Ik wil geen groei, maar gewoon lekker doorhobbelen’, zegt hij daarover.

Uitgestelde handel

Kluitten oppotten die ergens in een hoek liggen te wachten op verkoop, dat is een methode waaruit Van de Bijl plezier haalt. Hiermee wacht hij tot het beste moment om zijn voorraad te verkopen. Het gaat hem te ver om te zeggen dat hij dit zelf heeft bedacht, maar hij denkt wel dat hij als een van de eerste kwekers in Nederland hiermee is begonnen. Uit dit 'spelletje' blijkt zijn ondernemerschap: op deze manier zoveel mogelijk euro's binnenhalen voor hetzelfde product. Van de Bijl: 'Het begon ooit met een veld *Prunus padus*, die moesten we snel rooien omdat ze vroeg in bloei komen. Ik kreeg ze niet eens verkocht voor 50 euro. Toen heb ik ze in een hoek laten liggen, en tot mijn verbazing kreeg ik er later in een mum van tijd ineens 100 euro per stuk voor. Zo ben ik er een beetje in gerold. Het is natuurlijk wel zo: hoe meer kwekers deze aanpak hanteren, hoe minder goed het werkt, want dan is er altijd meer voorraad van een product.' Van de Bijl noemt het een soort voorraadstrategie: een spel van vraag en aanbod.

Vakmensen

Op zijn bedrijf werkt hij met een vaste groep medewerkers, zo'n 20 tot 25 mensen. Het vinden van goede vakmensen blijft echter een uitdaging. 'Echte vakmensen zijn schaars', zegt hij. Hij benadrukt het belang van goed opgeleide mensen in de kwekerij. Toch is hij optimistisch over de toekomst, ondanks de onzekerheden waarmee de sector te maken heeft.

Invloed van weer en technologie

Van de Bijl heeft inmiddels genoeg ervaring om

te weten dat klimaatverandering en extreme weersomstandigheden een enorme impact kunnen hebben. De natte zomer van vorig jaar heeft veel schade veroorzaakt, met veel bomen die het niet overleefden. Maar Van de Bijl heeft geleerd om te anticiperen op zulke situaties. Toch blijft het een risicovolle onderneming. 'Het is een risico, maar daarin zit ook de beloning', voegt hij eraan toe.

Naast het weer is ook technologie een factor waarmee Van de Bijl worstelt. Robotisering heeft zijn interesse gewekt, maar lijkt voor hem nog niet de oplossing. 'Sommige robots kosten veel geld en leveren misschien maar 10 procent meer op', legt hij uit. In plaats van de nieuwste technologie direct toe te passen, laat hij liever anderen het wiel uitvinden en maakt hij pas later gebruik van de technologie als deze betaalbaar en effectief blijkt.

Toekomst

Wat de toekomst van de kwekerij betreft, is Van de Bijl duidelijk: hij heeft geen haast. Hij is tevreden met de klanten die hij heeft en denkt niet aan een grote uitbreiding. 'Het eerste doel was om de boel een beetje netjes en leuk te maken', zegt hij. En daar blijft het voorlopig bij. Toch denkt hij al na over de mogelijkheid om zijn bedrijf uiteindelijk over te dragen aan zijn kinderen. 'Als de regels iets versoepeld worden, zouden mijn kinderen de zaak kunnen overnemen. Dat zou een droom zijn.' Hij heeft het niet specifiek over de bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) die in de politiek al jaren onder druk staat, waarbij familiebedrijven deels belastingvrij kunnen worden geschonken aan de volgende generatie. Van de Bijl ergert zich vooral

aan de algemene regeldruk voor ondernemers. 'Het valt niet mee om te werken met het almaar toenemende gezeur van de overheid.' Echt haast heeft hij overigens niet met de overname; hij is zelf pas 45 jaar en zijn kinderen zijn 10 en 12. 'Dus dat duurt allemaal nog wel even.'

Hobby

Dit jaar is de kweker begonnen met iets compleet anders: 'Grote bomen en enkele bonsai-bomen in Air-Pot', vertelt hij. 'Eigenlijk is dat meer hobby dan werk. Mooie vormstruiken en karakteristieke bomen, het is echt een passieproject geworden.' Lachend noemt hij het zijn 'midlifecrisis-hobby'. Inmiddels staan er zo'n 150 tot 160 bomen in Air-Pot. 'We hebben al een flink aantal bomen binnen. Zo heb ik in Spanje olijven en meerstammige kurkeiken gehaald. Gewoon mooie, bijzondere bomen.' Het idee speelde al een tijdje; de ondernemer dacht er zo'n twee jaar over na. 'Afgelopen herfst zijn we begonnen met het voorbereiden van het veld en begin 2025 is het helemaal vol gezet.' De selectie van zijn 'hobbyveld' deed hij zelf: 'Ik heb overal persoonlijk de bomen uitgezocht.' En uiteraard blijkt ook hieruit weer zijn ondernemerschap: 'Hopelijk lukt het om er straks een mooie marge op te maken.'

Mentaliteit

Wanneer wij hem vragen waarop hij trots is, zegt Van de Bijl: 'Ik ben niet trots. Prima, leuk, je doet het gewoon.' Deze nuchtere benadering van succes heeft hem gebracht waar hij nu is. 'Als je de kwekerij op orde hebt en alles groeit in hetzelfde tempo, dat is een genot om naar te kijken', zegt hij, terwijl hij met een tevreden blik zijn kwekerij in het oog houdt. Dat relativeert hij direct door te zeggen dat dit een grote uitdaging is. 'Wij hebben het hier niet perfect voor elkaar.' Van de Bijls werkwijze heeft zich in de loop der jaren weliswaar ontwikkeld, maar zijn filosofie is duidelijk en onveranderlijk: minder is meer. 'Lekker werken, geen gezeur', dat is de rode draad die al jaren door zijn carrière en persoonlijke leven loopt. En hoewel de wereld om hem heen verandert, blijft zijn focus scherp: zorgen voor de natuur, zijn klanten en zijn gezin, zonder zich te verliezen in de jacht naar meer.

De 'midlifecrisis-hobby' bestaat uit zo'n 150 à 160 mooie grote bomen in Air-Pot.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!